

Ministr kultury České republiky na návštěvě Ukrajiny

29.6.2022 - | Ministerstvo kultury ČR

Spolu s ministrem Baxou do Lvova přicestovali nejvyšší představitelé resortů kultury z Estonska, Litvy, Lotyšska, Maďarska, Moldávie, Polska, Rumunska a Slovenska. Hostitel, ministr Oleksandr Tkačenko, ocenil vysokou míru podpory, která se Ukrajině dostává.

Ministr Baxa dodává: „Naším cílem je společně poukázat na skutečnost, že brutální válka rozpoutaná Ruskem devastuje lidské osudy a ovlivňuje všechny segmenty společenského, ekonomického a kulturního života. I ve světle útoků Putina na civilní cíle, které se odehrály v posledních dnech, je o to důležité neustále dávat najevo, že Ukrajina má naši podporu. Byl jsem šokován prezentací ukrajinských přátel, která ukázala rozsah škod na infrastruktuře. A ukazuje se, že Rusové útočí na ukrajinskou kulturu zcela vědomě a cíleně.“ A dodává: „Kultura válkou vždy trpí. Na druhou stranu je to právě kultura, která lidem v těžkých chvílích dokáže dodat sílu a odvahu. Je zdrojem inspirace a spojovníkem mezi lidmi.“

Účastníci jednání se jednomyslně shodli na tom, že ze strany Ruské federace dochází k záměrnému ničení ukrajinských kulturních památek a ukrajinského kulturního dědictví.

Ministr Baxa taktéž ocenil, že navzdory probíhajícímu válečnému konfliktu se daří podporovat ukrajinskou kulturu formou konkrétních projektů. Kromě prezentace ukrajinské literatury na mezinárodním knižním veletrhu Svět knihy v Praze lze jako další příklady uvést koncert na podporu udělení statusu kandidátské země EU Ukrajině na pražském ostrově Kampa s názvem Life Will Win či koncert Ukrainian Freedom Voices, který se uskutečnil v rámci festivalu Metronome Prague. Oba uvedené koncerty věnovaly výtěžky na podporu Ukrajiny.

Ministři kultury na jednání vyjádřili zájem na dalším rozvoji kulturní spolupráce a shodli se na společném zájmu při ochraně a zachování kulturního dědictví Ukrajiny jako součásti kulturního dědictví lidstva pro současné a budoucí generace. Představitelé resortů kultury uvedených zemí budou taktéž podporovat další boj proti dezinformacím a ruské propagandě. Svoje úsilí zaměří zúčastněné státy na podporu přítomnosti ukrajinské kultury v evropských zemích (vydávání ukrajinských knih, pořádání výstav, organizování hudebních a jiných kulturních akcí). Dále budou podporovat výměny odborných zkušeností a společných projektů včetně výzkumných programů, studijních cest a dalších odborných akcí. Ministr kultury Mgr. Martin Baxa v této souvislosti zdůraznil připravenost příspěvkových organizací Ministerstva kultury aktivně uvedené záměry realizovat nejen nyní, ale taktéž v budoucnu.

Projev ministra

Vážený pane ministře Tkačenko,
Vážené kolegyně ministryně kultury,
Vážení kolegové ministři kultury,
Dámy a pánové,

nejprve bych rád poděkoval našemu hostiteli, milému kolegovi Oleksandrovi, za organizaci tohoto jednání. Naším cílem je společně poukázat na skutečnost, že brutální válka rozpoutaná Ruskem devastuje lidské osudy a ovlivňuje všechny segmenty společenského, ekonomického a kulturního

života.

Dovolte mi však nejprve se trochu odchýlit od diskutovaného tématu. Chci totiž poděkovat našemu hostiteli a kolegovi za vstřícnost a aktivní spolupráci při realizaci některých projektů uskutečněných v naší vlasti na podporu Ukrajiny. Konkrétně děkuji, že se Ukrajina zúčastnila mezinárodního knižního veletrhu Svět knihy v Praze. Jsem též velmi rád, že se podařilo zorganizovat koncert na podporu udělení statusu kandidátské země EU Ukrajině na pražském ostrově Kampa. Tento koncert nesl název Life Will Win a věřím, že život nakonec opravdu zvítězí. V neposlední řadě chci poděkovat za to, že Ministerstvo kultury Ukrajiny umožnilo vycestovat ukrajinským umělcům na festival Metronome Prague na koncert Ukrainian Freedom Voices. Těmito činy dokazujeme, že jsme schopni překonat zdánlivě neřešitelné obtíže a že kultura je skutečným mostem spojujícím národy a jejich kulturní bohatství.

Téměř denně slýcháme ve zpravodajských relacích nebo čteme o tom, jak ruská vojska doslova drancují ukrajinské kulturní dědictví. Vedle bombardování jsou zaznamenávány taktéž případy rabování uměleckých artefaktů. Armáda se často zaměřuje na kulturně a symbolicky významná místa. Množství útoků na kulturní památky v kombinaci s oficiálními ruskými prohlášeními popírajícími ukrajinskou státnost jsou šokující. Takzvané osvobození Ukrajiny, proklamované Ruskem, ve skutečnosti znamená systematické a cílené ničení ukrajinské identity, kultury a státnosti. V Mariupolu podle světových médií Rusové zabavili z tamního muzea kolem dvou tisíc uměleckých děl včetně cenných křesťanských ikon. Další vzácné památky byly ukradeny během obléhání Melitopolu. Obávám se, že ve smutném výčtu zničeného nebo ukradeného ukrajinského kulturního dědictví bychom mohli pokračovat ještě několik hodin. Řada odborníků si klade otázku, zda můžeme mluvit o systematické kulturní genocidě ze strany ruské armády.

Věřím, že se shodneme v názoru, že je třeba jakýmkoliv způsobem zabránit ruské armádě a proruské správě na okupovaných územích v dalším drancování ukrajinského kulturního dědictví. V opačném případě dojde k nenahraditelnému ochuzení dědictví všech národů světa.

Česká republika již za dva dny převezme předsednictví v Radě EU. Jednou z našich hlavních prioritních témat bude také Ukrajina. Máme v plánu podpořit rekonstrukční program. Jako předsednická země budeme mít zájem na jednání s Evropskou komisí o konkrétních možnostech pomoci Ukrajině ve smyslu organizace evropských expertních týmů pro konzervaci, rekonstrukci a potřebnou digitalizaci hmotného ukrajinského kulturního dědictví ve spolupráci s vytipovanými divadly, kiny, muzei, knihovnami a dalšími kulturními institucemi. Dále budeme uvažovat o formální výzvě Rady ministrů k navazování partnerství Evropských měst kultury, jednotlivých objektů nesoucích označení Evropské dědictví (EHL) a dalších iniciativ v rámci EU s ukrajinskými městy, památkami, instituty a kreativci, nejprve na politické úrovni a po skončení válečného konfliktu na fyzické nadnárodní spolupráci. Uvědomuji si naléhavou důležitost systémového řešení stávající migrační krize a správného racionálního uchopení současné evropské vlny solidarity napříč všemi obory.

Věřím, že i nadále bude pokračovat pomoc Ukrajině ve všech oblastech, ve kterých bude naše pomoc zapotřebí. Naše ministerstvo bude v rámci svých kompetencí i nadále hledat efektivní a flexibilní způsoby pomoci.

Děkuji Vám za pozornost a těším se na naši další spolupráci.

<https://www.mkcr.cz/novinky-a-media/ministr-kultury-ceske-republiky-na-navsteve-ukrajiny-4-cs4846.html>